

РЕШЕНИЕ

№ 8735

гр. София, 14.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 08.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **11233** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба на С. Т. И. с ЕГН [ЕГН], чрез адв. И. П., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 5 срещу Заповед № ЧР-СП-2 96/06.11.2023 г. на Изпълнителния директор на Агенция социално подпомагане, с която на основание чл. 12 от Закона за държавния служител, е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя за длъжността "Главен социален работник" в отдел Социална закрила, Дирекция „Социално подпомагане С.“ С.-град, по причина - прекратяване в срока за изпитване.

В жалбата се наведени аргументи, че оспорената заповед е незаконосъобразна като издадена при съществено нарушение на административно-производствените правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Излага доводи за нарушение на чл. 18 от ЗДСл. Соча, че С. И. е изпълнявала задълженията на „Главен социален работник“, възложени ѝ със заповед на бившия директор на Дирекция СП „С.“ без същите да са ѝ вменени по длъжностна характеристика много преди да премине на държавна служба. Твърди, че в разговор с настоящия директор на Дирекция СП „С.“ ѝ е обяснено, че ще бъде прекратено служебното ѝ правоотношение поради натиск от висшестоящ орган. Счита, че не са налице материално-правните предпоставки за прилагане нормата на чл. 12 от ЗДСл, предвид настъпилото преобразуване на трудовото правоотношение на жалбоподателя в служебно. Позовава се на пар. 36, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на закона за изменение и допълнение на ЗДСл.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез адв. П. поддържа изложеното в жалбата. Моли съда да отмени атакуваната заповед като незаконосъобразна поради противоречие с целта на закона. Представя писмени бележки. Претендира разноски по делото по представен списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът- Изпълнителен директор на Агенция социално подпомагане, чрез юриск. Х. в съдено заседание и в писмени бележки оспорва жалбата като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

СГП, редовно уведомена, не изпраща представител.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

Жалбоподателката е назначена на работа в АСП с Трудов договор № ЧР-3 631/09.09.2016 г. на длъжност „Социален работник“. Със Заповед № ЧР-ТП-4 321/22.11.2022 г. трудовото правоотношение на С. Т. И. е прекратено като причини за прекратяването е посочено „без предизвестие от служителя- постъпва на държавна служба“. В резултат на това жалбоподателката със Заповед № ЧР-СП-1 3573/22.11.2022 г. е назначена на длъжност „Главен социален работник“ като държавен служител. Служебното ѝ правоотношение е прекратено на 06.11.2023 г. със Заповед № ЧР- СП-2 96/06.11.2023 г. в срока на изпитване на основание чл. 12, ал.1 и ал. 4 от ЗДСл. С. Т. И. е отказала да подпише заповедта като същата ѝ е връчена на 10.11.2023 г. Жалбата срещу Заповед № ЧР- СП-2 96/06.11.2023 г. е подадена в съда на 20.11.2023 г.

По делото е назначена и приета съдебно- техническа експертиза, изготвена от вещото лице И. Д. със следните задачи:

1. Да свали звукозаписа от приложената по делото USF Flash памет на хартиен носител.
2. Да отговори на въпроса автентичен ли е записа и дали е осъществявана някаква интервенция върху него?

Назначена е и съдебно- икономическа експертиза с поставени следните въпроси:

1. Съществува ли съществено различие в съпоставяните функции или са идентични, задължения и изисквания, установени по длъжностна характеристика за „главен социален работник“ и „социален работник“?
2. Да извърши преглед на книжата при ответника и да отговори на въпроса бройката „социален работник“ преобразуван/трансформирана ли е в „главен социален работник“ при ДСП С..

Видно от заключението на вещото лице, което съдът кредитира като добросъвестно и

компетентно, в отдел „Социална закрила“ е извършена трансформация на вакантната по-нисша длъжност „Социален работник“, заемана по трудово правоотношение, в по-висша длъжност „Главен социален работник“ – по служебно правоотношение. Установено е още, че двете длъжности заемат едно и също място в организационната структура, както и че разлика в областите на дейност в длъжностните характеристики на „Социален работник“ и „Главен социален работник“ няма. Някои от преките задължения, посочени в т. 5 от длъжностната характеристика на длъжността „Главен социален работник“ не са включени в длъжностната характеристика на длъжността „Социален работник“, а основната разлика в т. 6 „Възлагане, планиране и отчитане“ се състои в следното: Главният социален работник възлага работа на социалния работник и социалният работник отчита извършената работа и пред главния социален работник. Разлика между двете длъжности е и това, че „Социален работник“ предоставя информация и я съгласува с „Главен социален работник“.

При така установеното от фактическа страна, съдът достига до следните правни изводи:

Оспорва се в срок, подлежащ на обжалване индивидуален административен акт, от надлежна страна, за която е налице интерес от обжалването, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА, по следните съображения:

Административният акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 106, ал. 1 от ЗДСл видно от представената по делото Заповед № РД01-2388/06.11.2023 г. При издаването му са спазени предписаната от закона форма и изискванията за съдържание по чл. 108, ал. 1 от ЗДСл. Заповедта е издадена при формално спазване на изискуемите реквизити и законоустановено съдържание като при нейното издаване не са допуснати съществени процедурни нарушения. Същевременно обаче, съдът установи, че актът е издаден в противоречие с материално-правните разпоредби и с целта на закона. Съдът намира, че в случая е налице превратно упражняване на власт от страна на административния орган-отменително основание по смисъла на чл. 146, т. 5 от АПК.

Съгласно чл. 12, ал. 1 от ЗДСл всяко служебно правоотношение, възникнало за първи път, може в едногодишен срок да бъде прекратено без предизвестие от органа по назначаването. По същество това е изпитателен срок, установен в полза на органа по назначаване, в рамките на който да прецени качествата на служителя, необходими да изпълнява служебните функции и задачи. Нормата е императивна и е приложима при първоначално назначаване за всички категории служители. Разпоредбата създава право на органа по назначаване, което той упражнява по целесъобразност, с оглед качествата, показани от служителя по време на работата му в срока на изпитване. Целта и разумът на закона са да се защити държавната служба от лошо изпълнение като се създаде облекчен ред за прекратяване на служебното правоотношение без предизвестие. При упражняване на правомощието си по чл. 12 от ЗДСл органът действа в условията на оперативна самостоятелност, като не е задължен по закон да излага фактически съображения, мотивиращи неговото решение, съответно -

извършената преценка по чл. 12 от ЗДСл като такава по целесъобразност не подлежи на съдебен контрол в своето съдържание.

Липсата на компетентност за съда да контролира по същество преценката на административния орган, извършена на основание чл. 12 от ЗДСл, не изключва по принцип възможността за осъществяване на контрол върху законосъобразното упражняване на правомощията на органа, предоставени за изпълнение в условията на оперативна самостоятелност - арг. в чл. 169 от АПК. Проверката за законосъобразност на административния акт (в това число издадения по целесъобразност), освен преценка дали органът не е нарушил съответните законови правила, включва задължително и отговор на въпроса дали органът не е упражнил превратно предоставените му по закон правомощия, в резултат на което взетото от него решение да противоречи на целта на закона.

Целта на установения в полза на органа по назначаването срок на изпитване по чл. 12, ал. 1 от ЗДСл е да се даде възможност за преценка относно наличието на необходимите професионални и служебни качества у служителя спрямо характера и изискванията на заеманата длъжност, както и спрямо принципите и нормите, свързани с изпълнението на държавна служба в по-общ план. В съответствие с и в изпълнение на така преследваната цел, органът по назначаването има правомощието, на основата на проверените релевантни обстоятелства, да реши важни въпроси на администрацията, свързани с назначаването на държавна служба на подходящите спрямо изискванията за заемането ѝ служители и своевременното отстраняване на евентуални неудачи при избора на кадри, като същевременно решението следва да бъде взето в рамките на определен законоустановен срок. Правомощието по чл. 12, ал. 1 от ЗДСл на органа по назначаването е приложимо единствено спрямо назначените за първи път на държавна служба служители и може да бъде упражнено до изтичане на едногодишния срок, считано от датата на встъпване в длъжност.

Съдът намира, че материалноправните изисквания, съставляващи основанието по чл. 12, ал. 1 от ЗДСл за освобождаване на С. Т. И. от длъжността, са формално изпълнени, предвид постъпването ѝ за първи път на държавна служба, считано от 22.11.2022 г., и настъпилото прекратяване на служебното ѝ правоотношение със заповедта по чл. 12, ал. 1 от ЗДСл след по-малко от една година - в сила от 06.11.2023 г. г.

В настоящия случай обаче, се установява, че причините за прекратяване на служебното правоотношение не се коренят в лошо изпълнение на служебните задължения от страна на жалбоподателката или в качествата, показани от служителката по време на работата ѝ в срока на изпитване, а става дума за лично отношение на ръководството към С. Т. И.. В този смисъл, съдът съобрази съдържанието на представения по делото звукозапис и заключението на съдебнотехническата експертиза. Последното е изготвено, като вещото лице се е запознало със съдържащите се в административната преписка документи, които са описани подробно. Отговорено е изчерпателно на поставените въпроси, като са направени изводи, след проверка и анализ на събраните доказателства. Настоящият съдебен състав намира, че заключението следва да се кредитира като мотивирано, логично и съответстващо на установените факти. Съгласно същото експертизата не е

открила наличие на интервенция върху звукозаписа от приложената по делото USF Flash памет. Следователно, пренесеният и на хартиен носител разговор между С. Т. И. и директора на ДСП „С.“- З. Д. представлява годно доказателствено средство, което следва да бъде кредитирано в съвкупност с останалите доказателства по делото.

Видно от съдържанието на проведенния разговор между жалбоподателката и прекия началник на жалбоподателката –директор на ДСП С. З. Д., същата казва: “Обадиха ми се от РДСП и казаха, че..от АСП.. и казаха, че се е обадил някой..да бъдеш освободена“ и „Казаха, че си настъпила някой. На мен ми се обади М. Г., директорката на РДСП. Обаче от там нататък кой и се е обадил...“.

По делото е представено Предложение за прекратяване на служебно правоотношение на основание чл. 12 от ЗДСл от 23.10.2023 г. / л.20/ същото е направено от Директора на ДСП „С.“ – З. Д. и съгласувано с директора на РДСП- М. Г..

При тези обстоятелства, съдът намира, че е налице обосновано съмнение в безпристрастността на работодателя при издаване на процесната заповед, респективно – за съответствие с целта, която законът въвежда с чл. 12, ал. 1 от ЗДСл, а именно да се даде възможност за обективна преценка относно наличието на необходимите професионални и служебни качества у служителя спрямо характера и изискванията на заеманата длъжност.

Освен това, съдът намира, че от страна на административния орган не са представени надлежни доказателства, които да подкрепят твърденията, че служителката не е показала необходимите умения и качества за заеманата длъжност, включително системно неспазване на сроковете и неколегиално отношение.

Действително, в хипотезата на чл. 12 от ЗДСл, органът не е длъжен да мотивира решението си за освобождаване от длъжност. Както бе посочено по-горе обаче, липсата на компетентност за съда да контролира по същество преценката на административния орган, извършена на основание чл. 12 от ЗДСл, не изключва възможността за осъществяване на контрол върху законосъобразното упражняване на правомощията на органа, предоставени за изпълнение в условията на оперативна самостоятелност

Видно от приетото по делото заключение на СИЕ, е налице значително припокриване на функциите на двете длъжности, като на практика разликата в областите на дейност за длъжност „Социален работник“ и „Главен социален работник“ не е голяма. Основните цели са почти идентични. Към тези на социален работник, за длъжността „главен социален работник“ са добавени „отпускане на целеви помощи и подпомагане дейността на началник отдел СЗ. Разлика в областите на дейност няма. Преките задължения на социален работник, за главен социален работник са разширени с организационна дейност. Що се касае до останалите отговорности, отличието се свежда по същество до това, че социалният работник отчита своята дейност пред главния социален работник. В тази хипотеза, съдът намира, че налице трансформация на длъжност от трудово на служебно правоотношение, като към характеристиката на „Социален работник“ се добавени тези за длъжността „Главен

социален работник“.

Освен това, както се установи по делото, на практика, независимо от възложените с длъжностните характеристики функции, служителите и работниците са изпълнявали конкретните дейности, възложени им с изрични заповеди на директора на АСП. Видно от представените по делото такива, жалбоподателката в течение на три години е изпълнявала функции и задължения, присъщи за длъжността „Главен социален работник“. Същата е разпределяла и съгласувала преписки като главен социален работник още преди да бъде назначена на тази длъжност. Този период от време е бил достатъчен, за да се проверят от страна на ръководния орган нейните знания и компетентности в работата и, която по естеството си не се е променила с факта на прекратяване на трудовото й правоотношение и назначаването й на служба по реда на ЗДСл. Оценката на органа за изпълнение на служебните задължения от И., обусловила решението по чл. 12, ал. 1 от ЗДСл, касае изпълнението на дейност, в болшинството си припокриваща се по съдържание с дейността, изпълнявана и в предходен период, като без значение в случая е конкретното правно основание - КТ или ЗДСл, на което е била ангажирана работната и сила.

Налага се изводът, че прекратяването на служебното правоотношение с И. на основание по чл. 12, ал. 1 от ЗДСл от длъжност, е извършено от една страна в нарушение на легитимната цел, преследвана от законодателя с нормата на чл. 12, ал. 1 от ЗДСл, а от друга - противоречи на основни принципи на закона: принципа за съразмерност по чл. 6, ал. 1 от АПК, съгласно който административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо, и принципа за стабилност на служебното правоотношение като гаранция за непрекъсваемост и постоянство на държавната служба - чл. 9, ал. 2 от ЗДСл.

Обсъдената и установена безспорно по делото фактическа обстановка налага извода за недобросъвестно упражняване на правомощията на органа по назначаването в условията на оперативна самостоятелност. Предоставената от закона възможност за преценка трябва винаги да бъде използвана в рамките на закона и в изпълнение на неговата цел. Отклонението от това правило води до превратно упражняване на власт, а нарушаването на изискванията за упражняване на оперативната самостоятелност прави акта несъответен на целта на закона, което представлява отменително основание по чл. 146, т. 5 АПК.

По изложените съображения, настоящият съдебен състав намира, че оспорената заповед е незаконосъобразна, поради издаването й в противоречие с целта на закона. С оглед изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК е дължима отмяна на административния акт.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя следва да се присъдят сторените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв. и заплатен хонорар по две съдебни експертизи в размер на 1010 лв. Възражението на ответника, касаещо размера на адвокатския хонорар е неоснователно. Размерът на договореното и заплатено възнаграждение е малко над минимума по чл. 8,

ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и напълно съответства на действителната фактическа и правна сложност на спора, както и на активното процесуалното участие на упълномощения адвокат.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - С. град, I- во отделение, 18-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. Т. И. с ЕГН [ЕГН], чрез адв. И. П., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 5, Заповед № ЧР-СП-2 96/06.11.2023 г. на Изпълнителния директор на Агенция социално подпомагане, с която на основание чл.12 от Закона за държавния служител, е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя за длъжността "Главен социален работник" в отдел Социална закрила, Дирекция „Социално подпомагане С.“ С.-град, по причина - прекратяване в срока за изпитване.

ОСЪЖДА Изпълнителния директор на Агенция социално подпомагане, да заплати на С. Т. И. с ЕГН [ЕГН] сторените в производството разноски в размер на 2210 лв. за адвокатско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ: